

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **M. P.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2019, čj. OAM-254/LE-BA04-BA04-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 5. 2020, čj. 62 Az 40/2019-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal 27. 4. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl o žádosti tak, že stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“) neudělil. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[2] V řízení o mezinárodní ochraně stěžovatel uvedl, že nesouhlasí s válkou, neboť část rodiny má na jedné straně a část na straně druhé. Nejprve odešel do Ruska na 4 roky. Poté se vrátil na Ukrajinu a hned odcestoval do ČR. Před odjezdem si ale půjčil velkou částku peněz, kterou ale nemá z čeho vrátit. Jeho věřitelé mu vyhrožují, že ho zlikvidují a vezmou mu dům. Jednou ho zbili. Na policii nic nehlásil, protože to nemá smysl. Tito lidé tam mají své prsty.

[3] Stěžovatel v žalobě uvedl, že Ukrajina mu není schopna poskytnout dostatečnou ochranu před vážnou újmou hrozící ze strany třetích osob, neboť je známou skutečností, že na Ukrajině nefunguje účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících vážnou újmu. Bezpečnostní složky (včetně policie) fakticky nefungují, neboť jsou zasaženy korupcí. K požadavku na existenci účinné ochrany v zemi původu poukázal na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu z 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62.

[4] Krajský soud se s žalobou neztotožnil. Zdůraznil, že se stěžovatel v návaznosti na své problémy neobrátil na policii a neuvedl žádné relevantní skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit ani teoretickou možnost vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Dále se krajský soud zabýval tvrzenou újmou odvozovanou od obav z nástupu do armády.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. Kasační námitky směřuje proti nedostatečně zjištěnému skutkovému ze strany žalovaného. Ani soud pak neučinil žádné kroky k tomu, aby zjistil informace ohledně možnosti a dostupnosti ochrany, kterou by stěžovatel mohl na Ukrajině vyhledat. Stěžovatel trvá na tom, že na Ukrajině není zaveden účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání, které představuje vážnou újmu. Ukrajina patří mezi nezkorumpovanější státy. Zvláště výrazná korupce je patrná právě ve fungování policie, která svoji činnost plní pouze výběrově. Odkazuje na statistiku uveřejněnou ministrem vnitra v roce 2018, z níž plyne, kolik příslušníků policie, zaměstnanců státní administrativy, celní správy, atd. bylo v posledních dvou letech obviněno z korupce. Za této situace je logické, že se v případě ohrožení stěžovatel nepokoušel vyhledat pomoc u policie a jiných orgánů a raději z Ukrajiny odešel. Soud proto neprávě vyloučil soukromou osobu z množiny možných původců pronásledování a vážné újmy, aniž by zkoumal možnost stěžovatele jakožto oběti dovolat se ochrany u státních orgánů. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, popřípadě její zamítnutí pro nedůvodnost, neboť otázka obav z věřitelů nebyla shledána důvodnou s ohledem na individuální příběh stěžovatele, a to v souladu s ustálenou judikaturou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Jelikož jde o věc mezinárodní ochrany, zabývá se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) Nejvyšší správní soudu pro stručnost odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Sám stěžovatel netvrdí, v čem okolnosti jeho případu splňují podmínky přijatelnosti ve smyslu tímto usnesením vymezených kritérií.

[8] Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele. Stěžovatel tvrdí pronásledování ze strany soukromých osob, které jej fyzicky napadly a vyhrožovaly mu. K této otázce však již existuje četná judikatura kasačního soudu, podle níž musí u soukromých osob jako původců pronásledování nebo vážné újmy přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu z 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41, ze 14. 6. 2007, čj. 9 Azs 49/2007-68, nebo z 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62). Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, čj. 4 Azs 38/2003-36). V dané věci z podkladů obsažených ve správním spise vyplývá, že na Ukrajině došlo od zhroucení režimu Viktora Janukovyče v únoru 2014 k řadě reforem, včetně reformy zaměřených na boj s korupcí. Byť zprávy připouští, že výsledky jsou v této oblasti smíšené, stěžovatel neuvedl žádnou relevantní informaci, na základě které by bylo možné dospět k závěru, že právě v jeho případě by pokus o řešení situace před státními orgány v zemi původu byl marný.

pokračování

I když se Ukrajina s problematikou korupce potýká, nelze každého veřejného činitele považovat z povahy věci za zkorumpovaného. Skutečnost, že Ukrajina s korupcí v rámci státní správy bojuje, ostatně potvrzuje i sám stěžovatel, jestliže poukazuje na počty obviněných policistů úředníků.

[9] Také otázkou zjišťování skutkového stavu v řízeních o udělení mezinárodní ochrany se kasační soud ve své judikatuře také opakovaně zabýval (srov. např. rozhodnutí z 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003-59, ze 17. 6. 2004, čj. 3 Azs 23/2004-63, z 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004-57, ze 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008-67, a ze 27. 1. 2009, čj. 2 Azs 91/2008 - 66) a žalovaný těmto požadavkům dostál.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem usnesením ze dne 7. 10. 2019, čj. 62 Az 40/2019-19, ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Ustanovený zástupce učinil v řízení před zdejším soudem jeden úkon právní služby: písemné podání ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, kterým bylo podání blanketní kasační stížnosti a její doplnění. Za jeden úkon právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. listopadu 2020

Petr Mikeš
předseda senátu